

Mál nr. 8/2019

M og
V vegna farangursliðar greiðslukortatryggingarÁgreiningur um bótaskyldu úr ferðatryggingu vegna þjófnaðar**Gögn.**

Málskot mótttekið 2.1.2019 ásamt tveimur fylgiskjölum.

Bréf V dags. 24.1.2019 ásamt fylgiskjölum 1-2.

Málsatvik.

Samkvæmt gögnum málsins var M staddur á veitingastað í London að kvöldi hins 30. október 2018. Samkvæmt lögregluskýrslu sem gerð var síðar sama kvöld og er meðal gagna málsins var bakpoka í hans eigu, sem hafði að geyma fartölvu og gleraugu, stolið meðan hann var á staðnum. Í tjónstilkynningu til V tekur M fram að trefill og lesbretti hafi jafnframt verið í bakpokanum.

M lýsir atvikum á þann hátt að hann hafi verið með bakpokann með sér á lokuðum viðburði á umræddum veitingastað. Á upptöku öryggismyndavéla staðarins hafi sést hvar aðili hafi komið inn á staðinn með svipaðan bakpoka og skipt honum út fyrir bakpoka M svo minna bæri á þjófnaðinum. Síðar hafi bakpoki M fundist á öðrum veitingastað en þá hafi innihaldið verið horfið. M hafnar því að um gáleysi hafi verið að ræða við vörslur bakpokans, enda hefði hann haft bakpokann við hlið sér allan tímann, og að um vel skipulagðan verknað hafi verið að ræða.

V hefur hafnað bótaskyldu úr vátryggingunni á grundvelli þess að þjófnaðurinn hafi átt sér stað á veitingastað sem opinn hafi verið öllum. Sérstaklega er vísað til varúðarreglu í gr. 5.1 vátryggingarskilmálanna þar sem segir að skilyrði bótaskyldu vegna þjófnaðar sé að hinn vátryggði hafi gætt fyllsta öryggis við vörslu hins vátryggða. Þá vísar V einnig til greinar 5.5.2 í vátryggingarskilmálunum en þar segi að vátryggður skuli ekki skilja við hina vátryggðu muni eftirlitslausa á almannafæri. Er það mat V að M hafi skilið bakpokann eftir eftirlitslausan á almannafæri, enda hefði þjófnaðurinn uppgötvast mun fyrr en raun varð á hefði M alltaf haft bakpokann í auglýn. V telur að M hafi brotið varúðarreglu vátryggingarskilmálanna og ekki gætt fyllsta öryggis við vörslu bakpokans og telur því ábyrgð sína falla niður.

Álit:

Ágreiningur málsins snýr fyrst og fremst að því hvort háttsemi M hafi verið með þeim hætti að V geti takmarkað eða fellt niður ábyrgð sína úr farangurslið greiðslukortatryggingar hans, en ekki er ágreiningur um að slík vátrygging hafi verið í gildi á tjónsdegi. Í gr. 5.1 vátryggingarskilmálanna er tekið fram að það sé skilyrði bótaskyldu að vátryggður hafi gætt fyllsta öryggis við vörslu hins vátryggða. Í gr. 5.2.14 og 5.5.2 vátryggingarskilmálanna kemur svo fram að ef hlutir eru skildir eftir á almannafæri teljist vátryggður hafa brotið varúðarreglu. Afleiðingar þess að brjóta varúðarreglu eru tilteknar í gr. 5.6 í sömu skilmálum þar sem vátryggingafélagið áskilur sér rétt til að fella niður ábyrgð sína, í heild eða að hluta, brjóti vátryggður gegn þeim.

Umrædd ákvæði verða ekki skilin öðruvísi en svo að þau feli í sér sér fyrirmæli til vátryggðs um hvernig hann á að fara með þá muni sem hann hefur vátryggt. Því er um að ræða varúðarreglu í skilningi 2. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Til þess að vátryggingafélag geti takmarkað ábyrgð sína vegna þess að varúðarreglum er ekki fylgt verður það að hafa áskilið sér rétt til þess í vátryggingarskilmálum og það er gert í umræddri gr. 5.6 í skilmálunum, sem vísar með beinum hætti til 26. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Þar kemur fram að vátryggingafélag getur ekki borið fyrir sig að varúðarreglum sé ekki fylgt ef ekki er við vátryggðan að sakast eða sök hans er óveruleg eða það að vátryggingaratburður hefur orðið verður ekki rakið til brota hans.

Við mat á því hvort hér hafi verið brotið gegn varúðarreglu fyrrnefndra skilmálaákvæða verður að líta til þess að M var staddur á veitingastað og þrátt fyrir staðhæfingu hans um að um einkasamkvæmi hafi verið að ræða hefur ekki verið sýnt fram á annað en að húsakynnin hafi verið opin öllum á þeim tíma

sem þjófnaðurinn átti sér stað. Því verður umræddur veitingastaður ekki skilgreindur með öðrum hætti en þeim að um almannafæri sé að ræða, enda sækir sú skilgreining jafnframt stoð í ummæli í lögregluskýrslu, þar sem segir „it's a pub, open to anyone“. Með því að M virðist hafa lagt bakpokann frá sér á veitingastaðnum telst hann hafa brotið gegn þeim fyrirmælum sem koma fram í varúðarreglum þeim sem vísað hefur verið til. Telst M því hafa brotið gegn varúðarreglu vátryggingarskilmálanna með þeim hætti að sök telst ekki óveruleg og V hefur því heimild til að takmarka ábyrgð sína.

Þegar litið er til þess að hve miklu leyti ábyrgð getur takmarkast verður að skoða hvernig varúðarreglu var ekki sinnt, sök vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að og atvik að öðru leyti, sbr. orðalag 26. gr. laga um vátryggingarsamninga. Við skoðun á því hvernig M hagaði vörslum bakpokans í umrætt sinn verður að byggja á frásögn hans um að hann hafi geymt bakpokann við hlið sér allan tímann sem hann dvaldi á veitingastaðnum, jafnvel þó hann hafi e.t.v. ekki alltaf haft hann í augnsýn, en hins vegar hafi þjófnaðurinn verið vel skipulagður, m.a. á þann hátt að skipt hafi verið á bakpokum til að vekja síður athygli á atvikinu. Verður þannig að telja að sök M sé ekki það rík við þessar aðstæður að V geti takmarkað ábyrgð sína að fullu. Verða þeir þættir sem tilgreindir eru í 26. gr. laga um vátryggingarsamninga metnir þannig að V geti takmarkað bótaábyrgð sína um helming vegna brots á þeim varúðarreglum sem vísað hefur verið til. M á því rétt á bótum úr farangurslið greiðslukortatryggingar sinnar en V getur takmarkað ábyrgð sína um 50%.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr farangurslið greiðslukortatryggingar sinnar hjá V en greiðsluskylda takmarkast við 50% tjónsins.

Reykjavík 19. febrúar 2019

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.